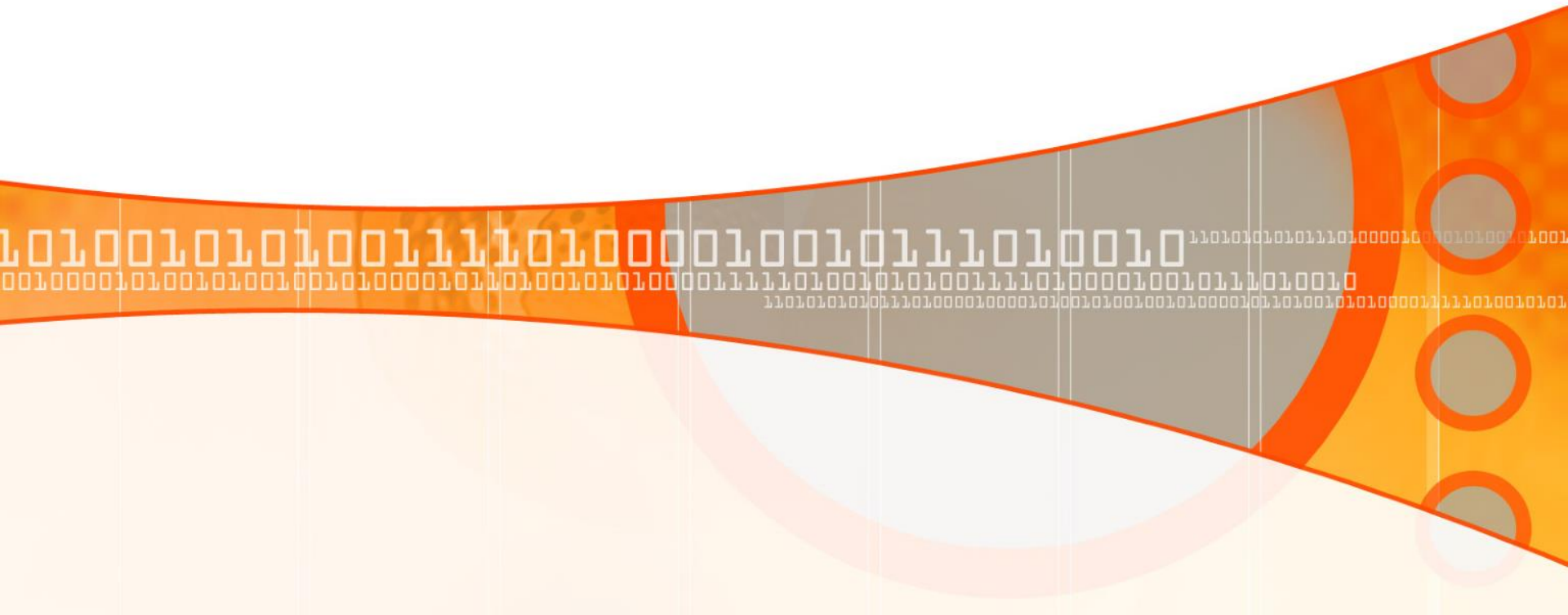

STRUCTURI DE DATE

Arbori B

ARBORI B

**Sisteme de Gestiune a Bazelor de Date
Relaționale (SGBDR): operatie importanta
regasirea rapida a datelor – indecsi.**

**Indexul: colecție de perechi <valoare cheie,
adresa articol> pentru a facilita accesul la o
colecție de articole.**

**Structura de date foarte des folosită pentru
implementarea indecșilor este arborele de
căutare.**

ARBORI B

Articolele memorate:

- oricât de complexe;
- conțin un câmp numit cheie pentru identificare.

Arborele de căutare bazat pe ordinea cheilor:
relație de ordine totală pe C (mulțimea cheilor posibile ce vor trebui regăsite)

ARBORI B

Arbori de căutare bazați pe ordinea cheilor:

- **arbori binari de căutare: o singură cheie asociată fiecărui nod;**
- **arbori multicăi de căutare: mai multe chei asociate fiecărui nod.**

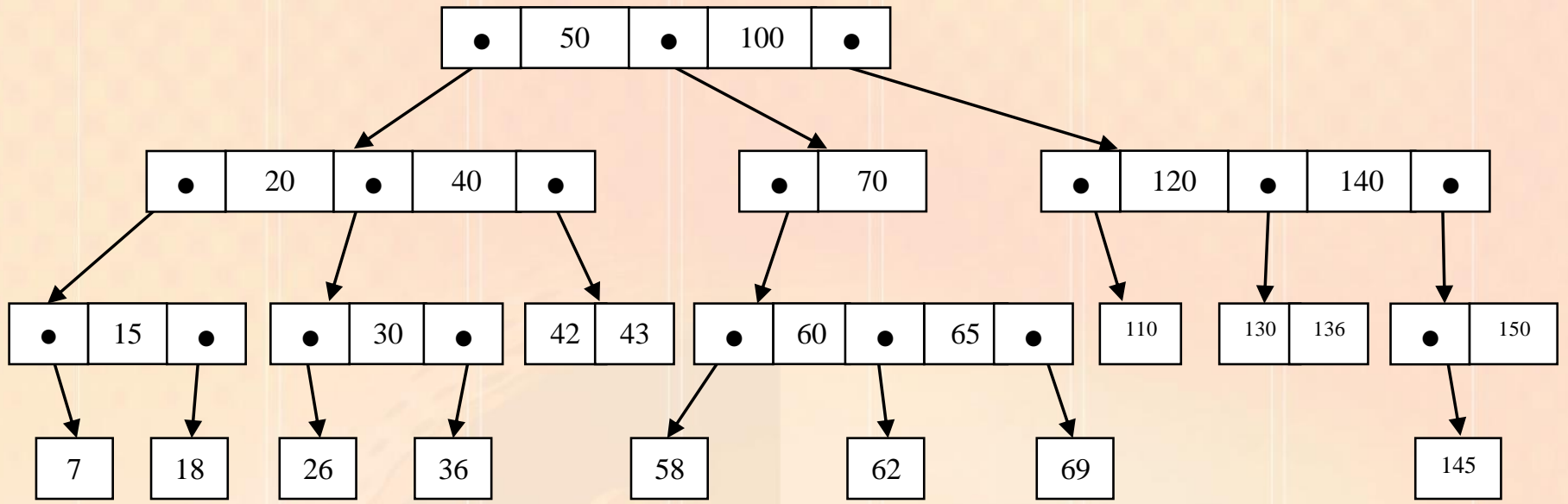
Performanțele unui index: factorul de ramificare a arborelui de căutare folosit.

ARBORI B

Arborii multicăi de căutare:

- generalizare a arborilor binari de căutare;
- nod oarecare: număr de **m** chei, ordonate strict crescător, ramificare în **m+1** subarbori;
- m diferă de la nod la nod;
- m între anumite limite pentru folosirea eficientă a mediului de stocare;
- m chei atașate unui nod: o pagină

ARBORI B

Arbore multicăi de căutare de ordin 3

ARBORI B

Arbore multicăi de căutare – **proprietăți:**

- Structura nod :

n	P ₀	K ₀	P ₁	K ₁	P ₂	...	P _{n-1}	K _{n-1}	P _n
---	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	-----	------------------	------------------	----------------

- P₀, P₁, ..., P_n pointeri către subarbori
- K₀, K₁, ..., K_{n-1} valorile cheilor.

Număr de ramificații – restricția $n \leq m - 1$.

ARBORI B

Arbore multicăi de căutare – **proprietăți**
(continuare):

- Valorile cheilor într-un nod: ordine crescătoare;
- Valorile de chei din nodurile subarborelui P_i sunt mai mici decât valoarea cheii K_i
 $i = 1, 2, \dots, n-1$;

ARBORI B

Arbore multicăi de căutare – **proprietăți**
(continuare):

- Valorile de chei din nodurile subarborelui P_n sunt mai mari decât valoarea de cheie K_{n-1}
- Subarborii P_i , sunt de asemenea arbori multicăi de căutare.

ARBORI B

Arbore B de ordin m – proprietati:

- Arbore multicăi de căutare;
- Toate nodurile frunză sunt pe același nivel (arborele este echilibrat);
- Rădăcina: cel puțin doi descendenți, dacă nu este frunză (ramificare timpurie);
- Pagina conține cel puțin $\lceil \frac{m}{2} \rceil$ chei; excepție rădăcina: mai puține chei, dacă este frunză (un nod este cel puțin 50% plin);

ARBORI B

Arbore B de ordin **m** – proprietati
(continuare):

- Un nod este frunză sau are $n + 1$ descendenți, unde n este numărul de chei,
 $\left\lceil \frac{m}{2} \right\rceil \leq n \leq m-1$;
- Pagina conține cel mult $m-1$ chei; un nod poate avea maxim m descendenți.

ARBORI B

Operatii de baza:

1. Cautarea:

- Comparatie cheie cautata cu cheile nodului curent;
- Nodul de start: radacina
- Situatii de continuare a cautarii:

$c_i < x < c_{i+1}$ căutare în nodul P_i ;

$c_n < x$ căutare în P_n ;

$x < c_0$ căutare în P_0 .

ARBORI B

Operatii de baza (continuare):

- **Lungimea maximă a drumului de căutare:
înălțimea arborelui**

ARBORI B

Operatii de baza (continuare):

2. Inserarea a unei chei în arbore B:

- **precedată de operația de căutare;**
- **cheie găsită în arbore: abandon operatie inserare;**
- **cheia nu a fost găsită: căutare terminata într-un nod frunză, unde se insereaza noua cheie;**

ARBORI B

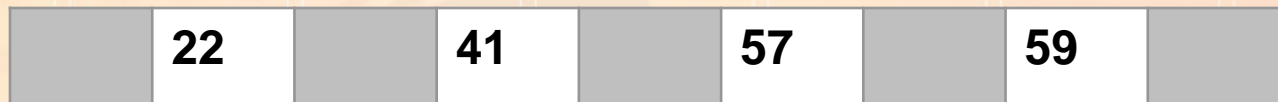
Operatii de baza (continuare):

- **Situatii de inserare:**
  - nodul are mai puțin de $m-1$ chei: inserare fără modificarea structurii arborelui B;
  - nodul are numărul maxim de $m-1$ chei: “fisionare” nod; rezulta două noduri care se vor găsi pe același nivel și o cheie mediană care nu se va mai găsi în nici unul din cele două noduri.

ARBORI B

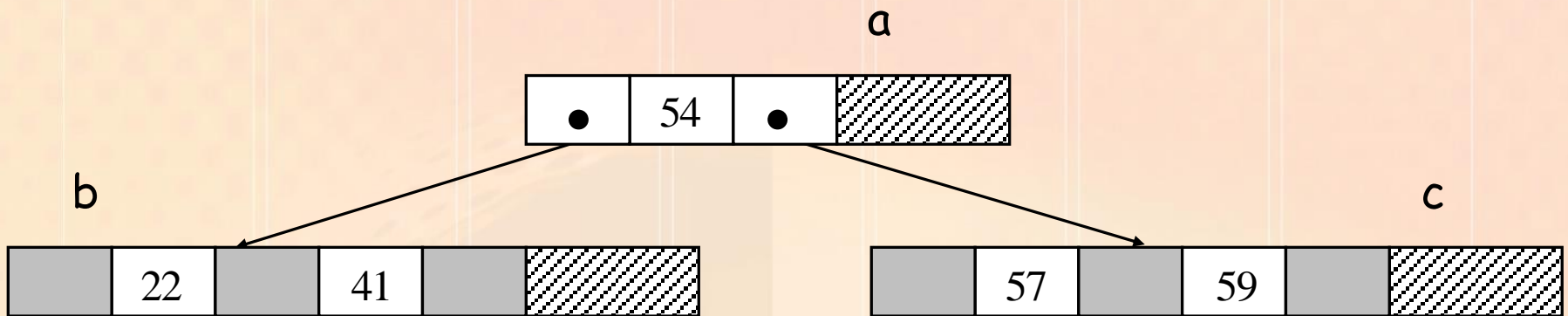
Arbore B de ordin 5:

- Numărul maxim de chei dintr-un nod este 4;
- Inserarea valorilor de cheie 22, 57, 41, 59.

ARBORI B

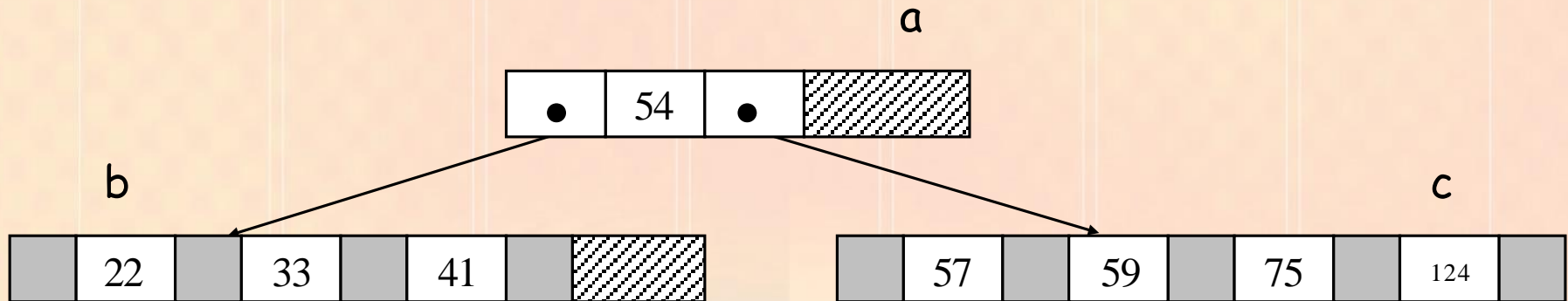
În urma inserării cheii 54, nodul rădăcină va conține prea multe chei, așa că el va “fisiona”

Formarea noii rădăcini a arborelui

ARBORI B

Inserarea cheilor 33, 75, 124.

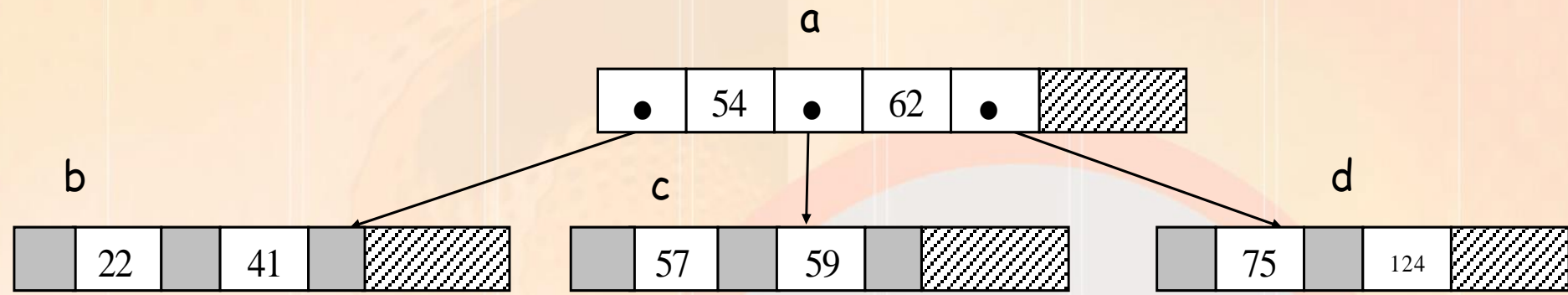
Structura arborelui după inserarea cheilor 33, 75, 124

ARBORI B

Inserarea cheii 62: divizarea nodului c

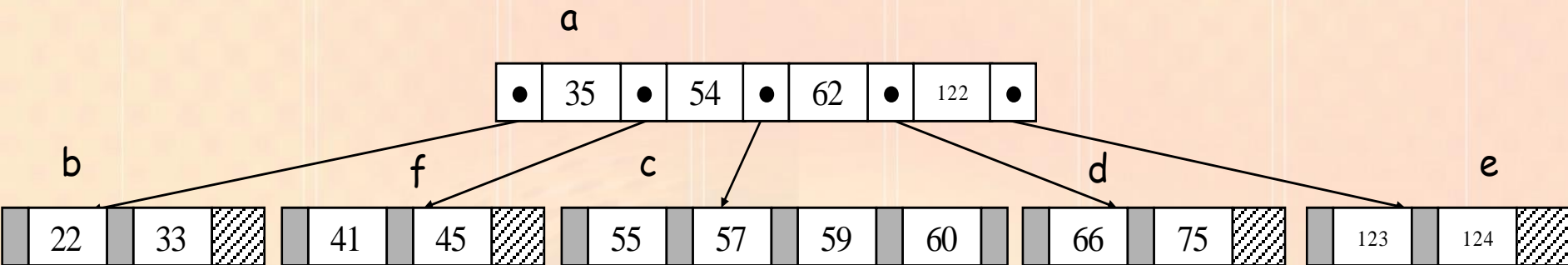

Cheia 62 promoveaza în nodul rădăcină

ARBORI B

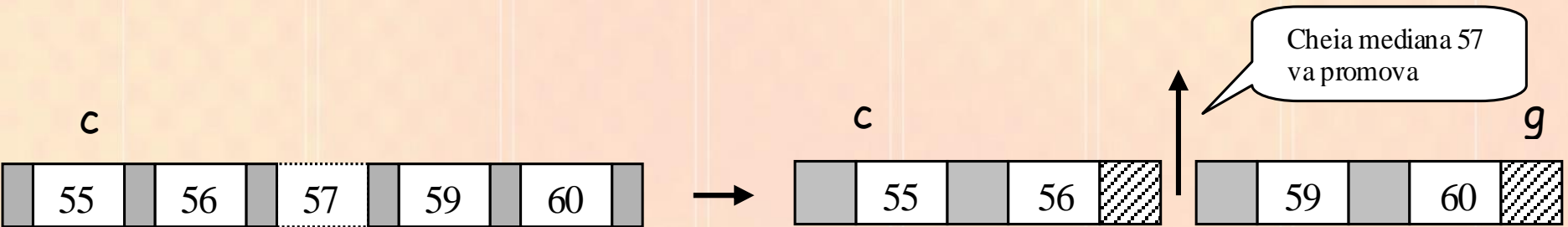
Inserarea cheilor 33, 122, 123, 55, 60, 45, 66, 35

ARBORI B

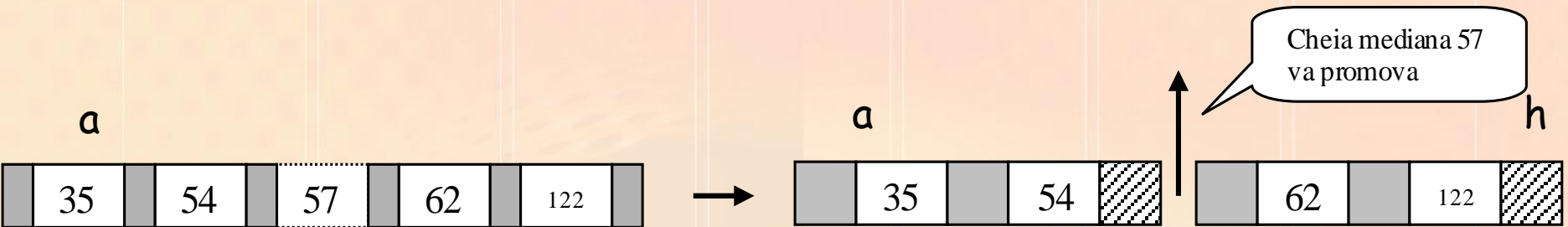
Inserarea cheii 56: nodul c.

Fisionarea nodului c

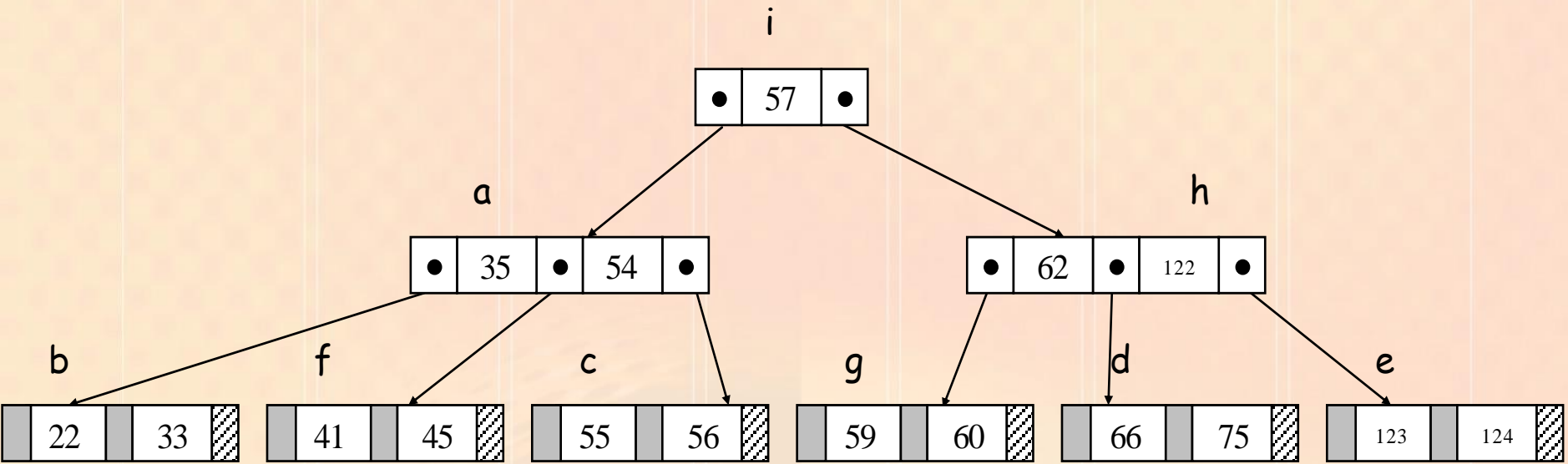
ARBORI B

Nodul părinte **a** este plin și nu poate primi noua cheie 57. Algoritmul de fisurare este aplicat din nou, pentru nodul **a**.

Fisurarea nodului a

ARBORI B

Noua structura a arborelui B

ARBORI B

Algoritmul de inserare a unei chei într-un arbore B:

- inserează noua valoare de cheie în nodul frunză corespunzător;
- `nodul_curent = nodul_frunza`;
- `while(nodul_curent este OVERFLOW)`:
  - divide `nodul_curent` în două noduri aflate pe același nivel și promovează cheia mediană în nodul părinte pentru `nodul_curent`;
  - `nodul_curent = nodul_părinte` pentru `nodul_curent`.

ARBORI B

Cel mai rău caz: aplicarea algoritmului de fisionare pe întreaga înălțime a arborelui, fisionându-se $h-1$ noduri (h este înălțimea arborelui înainte de inserare).

ARBORI B

Operatii de baza (continuare):

3. Stergerea unei chei dintr-un arbore B:

- **Simpla** dacă valoarea de cheie ștersă se află într-un nod frunză;
- **Complexa** dacă valoarea de cheie ștersă nu se află într-un nod frunză: ștergere logica, fiind înlocuită cu o alta, vecină în inordine, care va fi ștersă fizic.

ARBORI B

Stergerea unei chei dintr-un arbore B (continuare):

- Situatii de stergere:
  - nodul conține mai mult de $\lceil \frac{m}{2} \rceil$ chei: ștergerea nu ridică probleme;
  - nodul are numărul minim de chei $\lceil \frac{m}{2} \rceil$: după ștergere numărul de chei din nod va fi insuficient; se împrumută o cheie din nodul vecin cu cel puțin $\lceil \frac{m}{2} \rceil$ chei (**partajare**)

ARBORI B

(continuare)

Dacă nu se poate face o partajare (nodurile vecine au numărul minim de chei): două noduri vecine vor fuziona, împrumutându-se o cheie și din nodul părinte.

Partajarea sau fuzionarea trebuie eventual repetate și pentru nivelurile superioare.

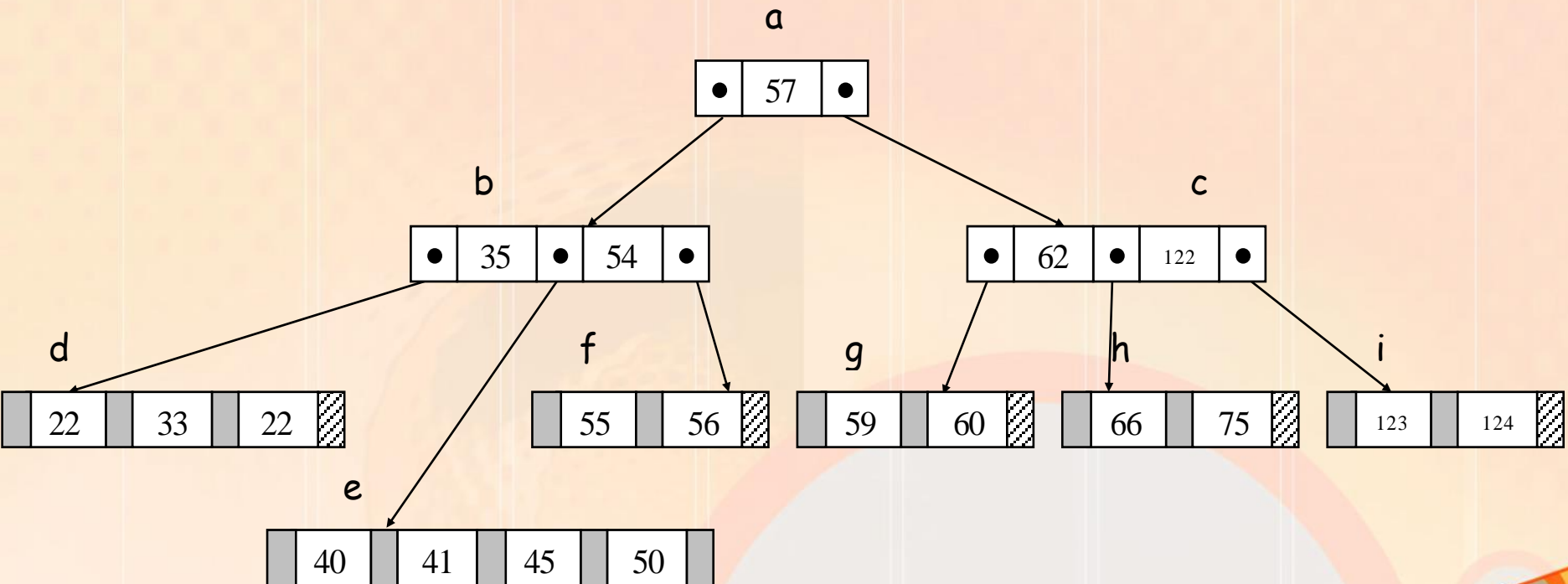
ARBORI B

Observatie:

Cazul cel mai nefavorabil: partajarea sau fuzionarea parcurg întreaga înălțime a arborelui, se va forma o nouă rădăcină, înălțimea arborelui scăzând cu un nivel.

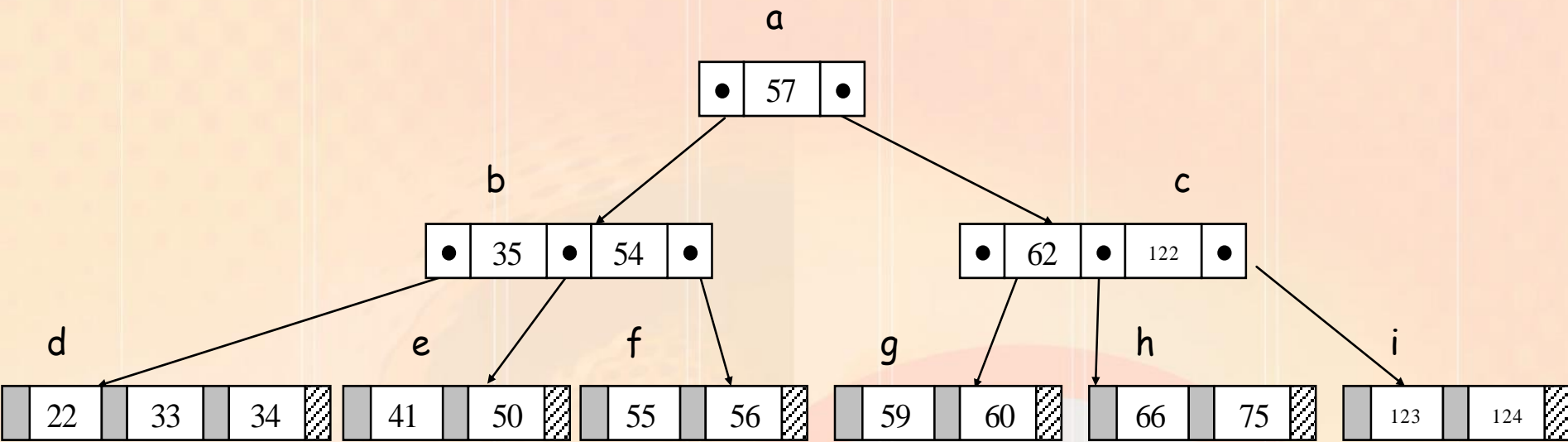
ARBORI B

Se consideră următoarea configurație de arbore B de ordin 5:

ARBORI B

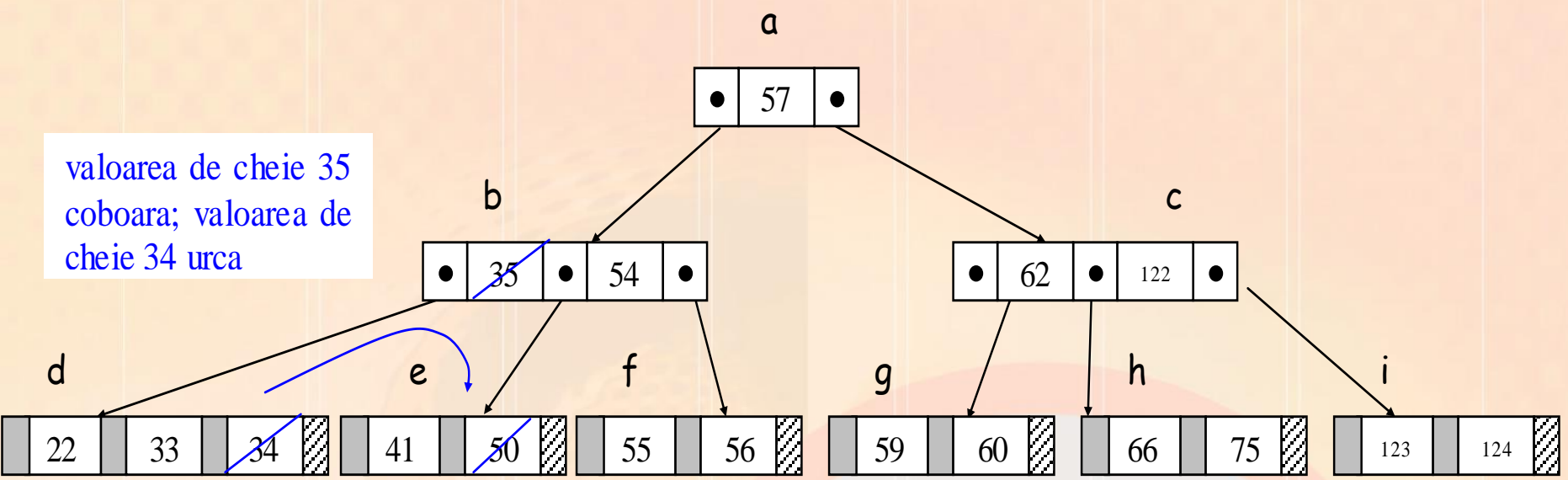
Ștergerea valorilor de cheie 40 și 45 din nodul e nu ridică probleme

ARBORI B

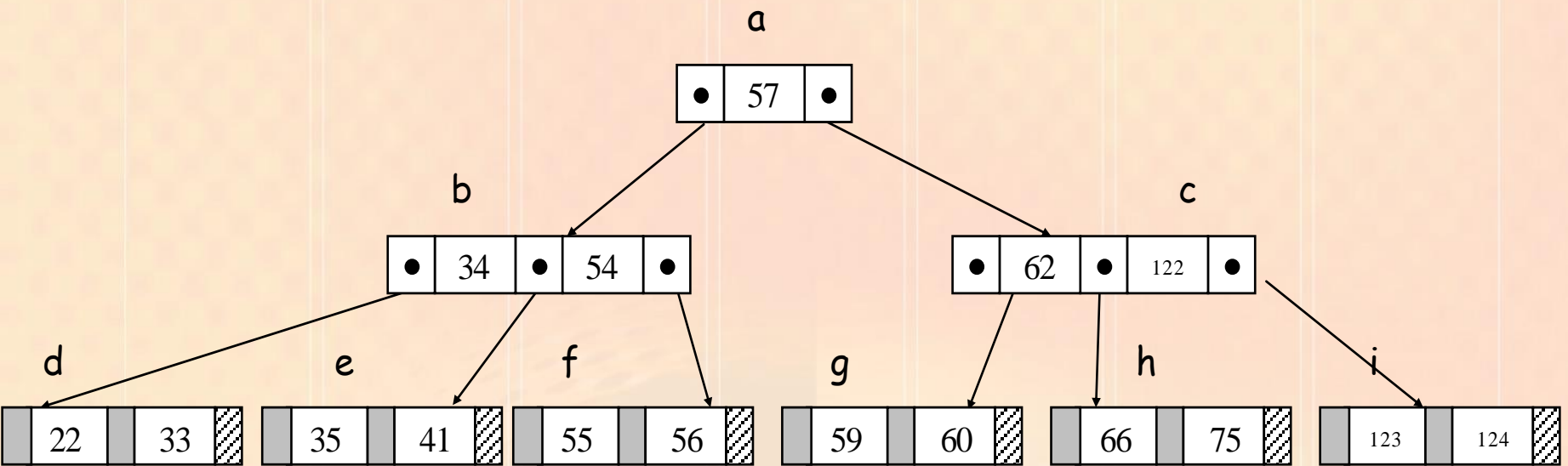
Ștergerea valorii de cheie 50: partajare între nodurile d și e.

valoarea de cheie 35 coboara; valoarea de cheie 34 urca

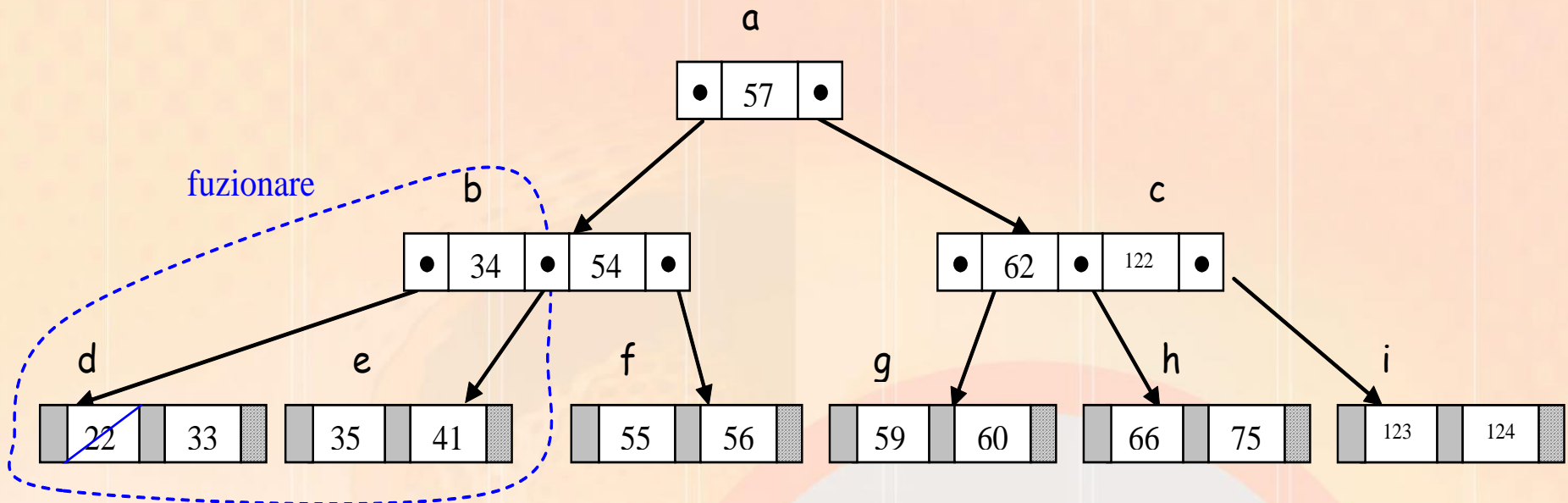
ARBORI B

Structura arborelui după partajare

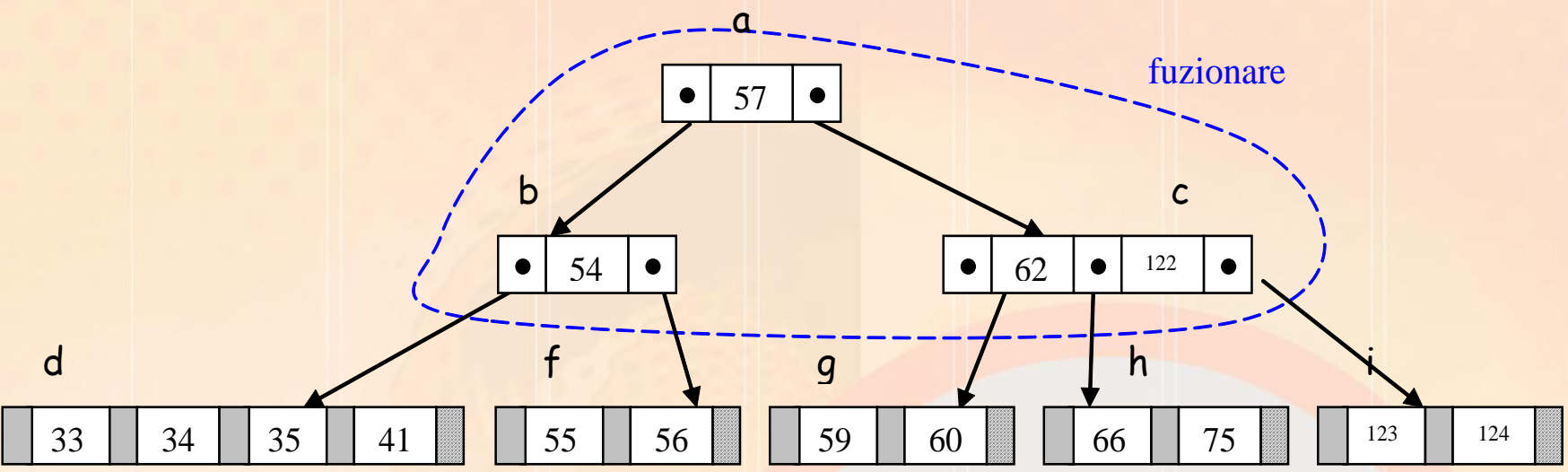
ARBORI B

Ștergerea valorii de cheie 22: fuzionarea nodurilor d și e.

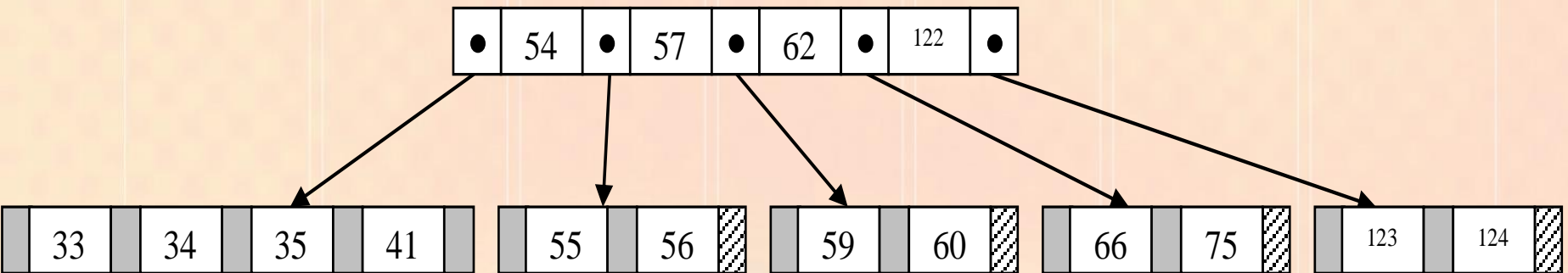
ARBORI B

În urma fuzionării nodurilor d și e, nodul b va conține prea puține valori de cheie: fuzionare nodurile b și c

ARBORI B

Structura finală a arborelui B:

ARBORI B

Algoritmul de ștergere dintr-un arbore B:

- **daca(valoarea de cheie care se șterge nu este într-un nod frunză) atunci: înlocuiește valoarea de cheie cu succesori/predecesor;**
- **nodul_curent = nodul_frunza;**

ARBORI B

- while (nodul_curent este UNDERFLOW):
  - încearcă partajarea cu unul din nodurile vecine aflate pe același nivel, via nodul părinte;
  - daca(nu este posibila partajarea) atunci:
    1. fuzionează nodul_curent cu un nod vecin, folosind o valoare de cheie din nodul părinte;
    2. nodul_curent = nod_părinte pentru nodul_curent.